

Uprawa buraków nie tylko na cukier

Autor: dr hab. Roman Waclawowicz

Data: 15 października 2015

Burak cukrowy jest rośliną o wysokim wskaźniku opłacalności, jednak plantatorów buraka czekają ciężkie czasy. Trudno przewidzieć, czy rolnikom będzie opłacać się uprawa buraków cukrowych, a cukrowniom ich przerabianie.

Wynika to z dużego znaczenia gospodarczego tej rośliny oraz limitowanych kwot jej produkcji. Jednak już za 2 lata ograniczenia produkcyjne zostaną uwolnione. Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (DG AGRI) przewiduje, że po zniesieniu kwotowania produkcji cukru ceny buraków spadną o 15%.

Negatywne skutki

Wylimitowanie z płodozmianu buraka pogorszy efekty ekonomiczne.

fot. fotolia

Wylimitowanie z płodozmianu buraka, oprócz pogorszenia efektów ekonomicznych, zapewne negatywnie wpłynęłoby również na **warunki fitosanitarne siedliska**. Pojawiłoby się więcej chorób i szkodników roślin uprawnych, dla których naturalną barierą jest prawidłowy płodozmiian,

uwzględniający rośliny okopowe. Argumentem przemawiającym za produkcją buraków jest także polska tradycja uprawy tej rośliny, zdobyta przez wieloletnia wiedza, doświadczenie, a także nowoczesny park maszynowy. Dodatkowym atutem buraków są względy środowiskowe – uprawa tej rośliny sprzyja znacznie większej **sekwestracji CO₂** w porównaniu z innymi polowymi uprawami.

Wyeliminowanie z płodozmianu buraka negatywnie wpłynie na warunki fitosanitarne siedliska. Pojawi się też więcej chorób i szkodników.

Reforma rynku cukrownictwa i zobowiązania unijne dotyczące produkcji energii z odnawialnych źródeł przyczyniły się do zainteresowania burakiem jako rośliną energetyczną. Jak wykazano w wielu badaniach i praktyce przemysłowej, uzysk biogazu i bioetanolu z buraków jest znacznie wyższy niż z mocno promowanej kukurydzy czy innych roślin rolniczych. Dodatkowo technologia jest **łatwa i szybka**.

Uprawa buraków cukrowych a odmiany

Podczas przerobu buraka szczyt gazowy osiągnąć jest już po 12 godzinach od zapoczątkowania fermentacji. W przypadku kukurydzy czas ten wydłuża się do 12 dni. Cały proces u buraka trwa 15 dni, a u kukurydzy 90 dni. Aby jednak całe przedsięwzięcie było opłacalne, należy wdrożyć do uprawy specjalne odmiany przeznaczone do celów energetycznych. Takie buraki uprawia się także w nieco innej technologii.

Podczas przerobu buraka szczyt gazowy osiągnąć jest już po 12 godzinach od zapoczątkowania fermentacji.

fot. fotolia

Optymalna obsada jest wyższa niż w tradycyjnej uprawie i wynosi **110 tys./ha**. Nawożenie mineralne, a szczególnie azotowe, należy zwiększyć do **180–200 kg N/ha**. Inaczej przebiega również zbiór buraka przeznaczonego na biogaz. Do biogazowi trafiają zarówno korzenie, jak i liście. Dlatego buraka należy **ogłowić 3–4 cm nad główką korzenia**. Taka technologia zapewnia dobre warunki do przechowywania i przetwarzania korzeni.

Plon buraków przeznaczonych na cele energetyczne (korzenie + liście) już dziś sięga 150–160 t/ha. Jednak prace prowadzone na polstkach doświadczalnych [firmy KWS](#) wskazują, że w najbliższym czasie normą może być **225–250 t/ha**.